

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος LLB-334	Τίτλος Μαθήματος Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 6
Προαπαιτούμενα Μαθήματα Δ/Υ	Τμήμα Νομική	Εξάμηνο Εαρινό
Τύπος Μαθήματος Επιλογής	Γνωστικό Πεδίο Ιδιωτικό Δίκαιο	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών 1 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ Κωνσταντίνος Δημαρέλλης	Έτος Σπουδών 3 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας Διά ζώσης	Πρακτική Άσκηση Δ/Υ	Συναπαιτούμενα Μαθήματα Δ/Υ

Στόχοι Μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση της σχέσης που διέπει τον ασφαλισμένο με τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης στον οποίο ανήκει και ειδικά μετά την ενοποίηση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.). Αναλύονται οι έννοιες της κοινωνικής ασφάλισης, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της κοινωνικής πρόνοιας, της επικουρικής ασφάλισης, των ασφαλιστικών εισφορών κλπ. Γίνεται αναφορά στις αρχές που διέπουν το δίκαιο της κοινωνικής ασφάλισης (αρχή της ισότητας, αρχή της τυπικής ασφάλισης, αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης, αρχή της εύνοιας προς τον ασφαλισμένο κλπ). Εξετάζεται η ασφάλιση μισθωτών, ελευθέρων επαγγελματιών και αγροτών. Ειδικά στη θεματική των συντάξεων εξετάζεται η πολυεπίπεδη συνταξιοδοτική προστασία, οι πραγματικοί και πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης, η διαδοχική ασφάλιση και τα είδη των συντάξεων (γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων). Εξετάζονται η δομή της δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης, τα μέτρα προστασίας κοινωνικά ευπαθών ομάδων (επίδομα στήριξης τέκνων, συνταξιοδότηση ανασφάλιστων υπερηλίκων, ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα κλπ) και οι παροχές μητρότητας και ανεργίας. Τέλος, γίνεται ιδιαίτερη μνεία στη διοικητική διαδικασία στην κοινωνική ασφάλιση, στην προσφυγή κατά απόφασης ασφαλιστικού φορέα και στο ρόλο του Συνηγόρου του Πολίτη στην κοινωνική ασφάλιση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Κατανοούν τις έννοιες του Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης
2. Αναγνωρίζουν το πεδίο εφαρμογής και το σύστημα του Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης
3. Γνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν το Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης και
4. Αναλύουν και επεξεργάζονται θεωρητικά και δογματικά ζητήματα του Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- 1: Εισαγωγή στο Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ορισμός της κοινωνικής ασφάλισης. Η αρχή της κοινωνικής αλληλεγγύης και ειδικότερα η κοινωνική ασφάλιση ως έκφραση αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών.
- 2: Το πρότυπο της πολυεπίπεδης συνταξιοδοτικής προστασίας. Από την πολλαπλότητα των ασφαλιστικών φορέων του πρώτου πυλώνα στην ενοποίησή τους. Η επικουρική ασφάλιση. Το εφάπαξ βοήθημα.
- 3: Η κοινωνική πρόνοια. Δημόσια υγειονομική περίθαλψη. Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ). Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ). Κοινωνικές παροχές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα. Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα.
- 4: Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση. Το μονοπώλιο του κράτους ως προς την υποχρεωτική δημόσια κοινωνική ασφάλιση. Ο περιορισμός της ελευθερίας του νομοθέτη από την αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης. Η αρχή της ισότητας στην κοινωνική ασφάλιση. Η ισότητα των φύλων στην κοινωνική ασφάλιση.
- 5: Οι γενικές αρχές του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης. Η αρχή της εύνοιας προς τον ασφαλισμένο ως εκδήλωση της αρχής της χρηστής διοίκησης. Η αρχή της μη αναζήτησης των αχρεώστητων παροχών. Η αρχή της μη επιστροφής των νομίμως καταβληθεισών εισφορών. Η αρχή της τυπικής ασφάλισης.
- 6: Τα υποκείμενα της σχέσης κοινωνικής ασφάλισης. Οι ασφαλιστικοί φορείς. Αυτοτέλεια και κρατική εποπτεία των φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Οι ασφαλισμένοι.
- 7: Ασφάλιση μισθωτών και υπαγωγή στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και ήδη ΕΦΚΑ. Η ασφάλιση των μαθητευόμενων. Η ασφάλιση συγγενών του εργοδότη. Η ασφάλιση των επαγγελματιών αθλητών. Η ασφάλιση των καλλιτεχνών. Η κοινωνική ασφάλιση στη μερική απασχόληση. Οι ασφαλιστικές εισφορές.

8: Πραγματικός χρόνος ασφάλισης. Πλασματικοί χρόνοι ασφάλισης. Διαδοχική ασφάλιση. Η έννοια της σύνταξης. Συντάξεις γήρατος. Συντάξεις αναπηρίας. Συντάξεις επιζώντων.

9: Παροχές ασθενείας. Παροχές μητρότητας. Παροχή κατ' οίκον φροντίδας συνταξιούχων.

10: Ασφάλιση ελεύθερων επαγγελματιών. Ασφάλιση αγροτών.

11: Η ασφάλιση ανεργίας. Ειδικά βοηθήματα του ΟΑΕΔ. Προϋποθέσεις λήψης επιδόματος ανεργίας.

12: Η διοικητική διαδικασία στην κοινωνική ασφάλιση - Έκδοση και ανάκληση των αποφάσεων των ασφαλιστικών φορέων. Η προσφυγή κατά απόφασης ασφαλιστικού φορέα. Ο ρόλος του Συνήγορου του Πολίτη στην κοινωνική ασφάλιση.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διαλέξεις, διαδραστικός διάλογος με ανάλυση νομοθεσίας και νομολογίας, επίλυση πρακτικών ασκήσεων, διαγωνίσματα, γραπτές εξετάσεις

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Ενδιάμεσες γραπτές εξετάσεις, Τελικές γραπτές εξετάσεις, Παρακολούθηση & Συμμετοχή

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης - Γ' έκδοση	Στεργίου Άγγελος	Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη	2017	978-960-568- 727-4

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Νομοθεσία εργατική και ασφαλιστική	Λαναράς Κωνσταντίνος	Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη	2018	978-960-568-761-8
Η ασφάλιση στο Ι.Κ.Α.-Ε.Φ.Κ.Α.	Λαναράς Κωνσταντίνος	Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη	2017	978-960-568-548-5
Αυτοαπασχολούμενος και μισθωτός στην κοινωνική ασφάλιση	Στεργίου Άγγελος	Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη	2005	978-960-301-987-9
Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης	Στεργίου Άγγελος	Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη	1994	978-960-301-134-7